

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Nadejda Toma și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Stoian Ion în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Cahul din 19 aprilie 2016 și deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Munteanu Ion Alexandru**.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 30.04.2015 – 19.04.2016 (prima instanță);

2. 16.05.2016 – 22.09.2016 (instanța de apel);

3. 23.12.2016 – 01.02.2017 (instanța de recurs ordinar).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 19 aprilie 2016, X a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, ceea ce constituie 6000 lei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, X la data de 04 noiembrie 2014, în jurul orei 14:30, conducând automobilul de model „Hyndai Coupe”, cu n/î X, pe traseul R-34, direcția de deplasare Cahul-Giurgiulești, pe strada centrală în sat. Brînza, r-nul Cahul, a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume:

- art. 3, care prevede că „Participanții la trafic sânt obligați să respecte regulile de circulație... și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic, să nu-i expună pericolului...”;

- art. 10 alin. (1) lit. b) care prevede că „Persoana care conduce un vehicul trebuie: să posede cunoștințe și să execute cerințele prezentului Regulament, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum”;

- art. 45 alin. (1) lit. a), b), c), d), care prevede că „Conducătorul mijlocului de transport trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând seama permanent de următorii factori: starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; situația rutieră”;

- art. 45 alin. (2), care prevede, că „În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”;

- art. 46 lit. a) care prevede, că „Conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită și, în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta

siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii” și în rezultatul cărui fapt, observând pietonul Y, care traversa strada a virat în partea stângă a carosabilului deplasându-se pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus, după care a intrat cu partea stângă a automobilului pe acostament și a tamponat cu partea dreaptă din față a automobilului pietonul Y, care se afla pe marginea acostamentului, în rezultatul cărui fapt ultimei i-a fost cauzat, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 400/D din 08.11.2014, fractura colului chirurgical humerusului stâng, care condiționează o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie.

3. Procurorul a atacat cu apel sentința, solicitând casarea ei în latura stabilirii pedepsei, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă de 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani, iar conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 an.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța i-a stabilit inculpatului o pedeapsa inechitabilă și blândă, neținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal;
- instanța la stabilirea pedepsei a ignorat faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, precum și faptul că anterior a fost condamnat în baza art. 264/1 alin. (4) Cod penal;
- instanța nu a motivat pedeapsa stabilită sub formă de amendă, că aceasta va atinge scopul pedepsei penale și va reeduca pe viitor inculpatul ce nu va mai comite infracțiuni.

3.1. Avocatul Stoian Ion în numele inculpatului a atacat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui X.

În motivarea apelului a indicat:

- învinuirea înaintată inculpatului nu este concretizată, nu este indicat care reguli nu au fost respectate de inculpat. Astfel, inculpatul nu a admis încălcări prevăzute de art. 10 alin. (1), 45 alin. (1) al RCR, a întreprins acțiuni prevăzute de art. 45 alin. (2) RCR, privind evitarea obstacolului, a respectat și prevederile art. 46 RCR, privind manifestarea prudenței sporite (pe porțiunea de drum lipsea semnul rutier „atenție copii”);

- partea vătămată este vinovată de comiterea accidentului, deoarece brusc a ieșit în fața automobilului și inculpatul pentru a evita tamponarea, a întors volanul spre stângă, însă a lovit pietonul cu partea dreaptă a automobilului;

- instanța neîntemeiat a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile părții vătămate, ale reprezentantului legal al părții vătămate, ale martorilor Gîrneț A., Samburschii I., Pasat T., Cravenco V., care au declarat că șoferul nu a avut posibilitatea de a evita tamponarea pietonului, iar potrivit experimentului, s-a constatat că distanța parcursă de pieton era de 5,5 metri și dacă șoferul mergea direct și nu vira la stânga putea evita impactul, că șoferul dacă nu și-ar fi schimbat direcția de deplasare atunci fetița nu era să fie tamponată, or conducătorul nu putea intui în care parte pietonul va continua alergarea;

- instanța neîntemeiat a denaturat concluziile expertului, care a arătat că „conducătorul automobilului „Hyundai Coupe” cu n/î X nu a avut posibilitate tehnică de a evita tamponarea pietonului prin frânare, or, potrivit datelor accidentului rutier, indicate în raportul de expertiză, dacă conducătorul automobilului ar fi aplicat frânarea

și continua să se deplaseze înainte pe partea dreaptă a carosabilului, ar fi exclus tamponarea pietonului;

- cauza nemijlocită a tamponării pietonului este ieșirea conducătorului automobilului „Hyundai Coupe” cu nr./î X pe banda de circulație din sens opus, astfel instanța nu a ținut cont de concluziile expertului, că urma de frânare la viteza 50 km/oră este de 26 metri (dar obstacolul a apărut la 3-5 metri înaintea autoturismului) și conducătorul nu putea evita tamponarea prin frânare, el nu putea intui în care direcție va continua alergarea pietonul.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 septembrie 2016, pronunțată integral la 07 noiembrie 2016, apelurile declarate de procuror și de avocat au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța de apel a menționat, că prima instanță a apreciat probele prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și just a stabilit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și anume prin declarațiile părții vătămate, ale reprezentantului legal al părții vătămate, ale martorilor Gîrneț A., Samburschii I., Pasat T., Cravcenco V., cât și prin materialele cauzei:

- procesul-verbal de autosesizare din 04.11.2014, privind comiterea accidentului rutier la 04.11.2014 (f.d. 3);

- procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 04.11.2014, cu anexă tabel fotografic și schema (f.d. 6-10);

- schema procesului-verbal al examinării locului accidentului rutier (f.d. 10¹);

- raport de expertiză medico-legală nr. 400D din 07.11.2014, conform căruia la examinarea lui Y s-au depistat leziuni corporale, ce constituie vătămare corporală medie (f.d. 34);

- raport de expertiză judiciară auto-tehnică nr. 1917 din 28.11.2014 (f.d. 38-41);

- procesul-verbal de efectuare a experimentului la fața locului din 20.03.2015, privind stabilirea distanței până la obstacol, timpul și distanța deplasării pietonului (f.d. 81-82);

- raport de expertiză auto-tehnică judiciară nr. 0352 din 26.03.2015, privind posibilitatea inculpatului de a evita tamponarea pietonului (f.d. 93-96).

Referitor la apelul declarat de procuror, privind blândețea pedepsei, instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei de către instanța de fond s-a dat deplină eficiență prevederilor art. 16, 61, 75 Cod penal, astfel inculpatului fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă sub formă de amendă.

Prin urmare, instanța a conchis că sunt neîntemeiate argumentele apelantului, privind blândețea pedepsei, deoarece reieșind din materialele și circumstanțele cauzei, careva circumstanțe care ar exclude oportunitatea aplicării pedepsei amenzii nu s-au constatat.

Referitor la apelul declarat de avocat, instanța de apel a considerat corectă concluzia primei instanțe referitoare la vinovăția inculpatului, iar probele combăteau argumentele părții apărării, precum că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de prima instanță nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Instanța a apreciat critic argumentele declarate de avocat, privind nevinovăția inculpatului, deoarece potrivit art. 46 lit. a) RCR, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită, și în caz de necesitate, să reducă viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului sau chiar să oprească, în cazurile în care se deplasează pe lângă copii.

Astfel, instanța de apel a relevat, că inculpatul putea și era obligat să identifice, în cadrul deplasării, chiar și în condiții de respectare a limitei de viteză (cu aproximativ 50 km/h), grupul de persoane, care s-a dovedit a fi copii, or potrivit declarațiilor sale date în instanța de fond, a comunicat că persoanele alergau pe marginea drumului.

În această ordine de idei, instanța a menționat că martorului Pasat T., pasagerul automobilului implicat în accident, a declarat că ajungând în sat. Brînza, la o distanță de 50 m a observat niște copii, fete și băieți, care stăteau pe partea dreaptă a drumului și se fugăreau. Prin urmare, inculpatul cert a încălcat Regulamentul Circulației Rutiere, ce a provocat tamponarea părții vătămate.

Reieșind din circumstanțele cauzei, pentru conducătorul autovehiculului (inculpatul, pericolul pentru circulația rutieră), obstacolul în persoana copiilor pe marginea drumului, nu a apărut brusc, cum declară inculpatul, dar a fost observat la distanța (cel puțin de 50 m), ce obliga conducătorul autovehiculului să întreprindă măsuri de mare prudență, fără a invoca lipsa semnelor rutier „atenție copii”.

5. Hotărârile judecătorești sunt atacate cu recurs ordinar de avocatul Stoian Ion în numele inculpatului, la 06 decembrie 2016 prin intermediul oficiului poștal, invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința lui X.

În argumentarea recursului, a indicat următoarele:

- la dosar lipsesc probe ce confirmă vinovăția inculpatului, hotărârile sunt bazate doar pe declarațiile părții vătămate, ale reprezentantului legal al părții vătămate, ale martorilor Gîrneț A., Samburschi I., Pasat T. și Cravcenco V., care au fost apreciate eronat și demonstrează nevinovăția inculpatului;

- instanțele judecătorești au apreciat incorect circumstanțele de fapt ale cauzei cu tragerea unei concluzii neîntemeiate de vinovăție a inculpatului, probele nefiind apreciate în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală;

- instanțele urmau să țină cont că potrivit datelor din raportul de expertiză auto-tehnică, dacă inculpatul ar fi aplicat frânarea și continua să se deplaseze înainte pe partea dreaptă a carosabilului, ar fi exclus tamponarea pietonului, dânsul nu putea intui în care direcție va continua alergarea pietonul, iar cauza nemijlocită a tamponării pietonului a fost ieșirea automobilului pe banda de circulație din sens opus.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului, solicitând declararea inadmisibilității acestuia, din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, temei care nu este prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în baza materialelor din dosar, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Recurentul a invocat în recursul ordinar ca temei pct. 6) și 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond și de apel în cazul, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se

întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal constată, că textul recursului înaintat nu cuprinde o careva motivare ori argumentare din punct de vedere al temeiurilor stipulate în pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, întru casarea hotărârilor judecătorești.

Totodată, instanța de recurs atestă că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, și-a întemeiat soluția adoptată, iar motivarea acesteia nu contravine dispozitivului hotărârii, acesta fiind clar, nefiind admisă o eroare gravă de fapt, iar conținutul deciziei corespunde prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

Sunt neîntemeiate, în opinia Colegiului penal, argumentele recurentului privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii, care critică aprecierea probelor administrate de prima instanță și verificate de instanța de apel, invocând temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stabilește că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii, deoarece acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Astfel, Colegiul penal menționează că conform art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Colegiul penal reține, că instanțele de fond și de apel, judecând cauza și verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă, potrivit art. 101 Cod de procedură penală, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă, ținându-se cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Argumentele recurentului privind nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., pe care instanța de recurs o însușește și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul, că verificând hotărârile atacate în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, nu se identifică existența și a altor motive care, analizate din oficiu, să ducă la casarea hotărârilor atacate.

La fel, instanța de recurs menționează, că recurentul își motivează solicitările prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, însă motivele de reapreciere a probelor nu se conțin între temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, astfel că criticile formulate împotriva hotărârilor judecătorești atacate nu sunt motivate sub aspectul casării acestora, ca fiind ilegale. Astfel spus, reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar reaprecierea probelor nu poate fi efectuată de instanța de recurs, care verifică numai chestiunile de drept.

În atare circumstanțe, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărârilor recurate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Stoian Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 22 septembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Munteanu Ion Alexandru*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 24 februarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Nadejda Toma

Vladimir Timofti